

Op 5 mei 2014, bijna een jaar geleden, hebben een aantal inwoners van Steenwijk en omgeving een stichting opgericht met het doel om de uit de stad Steenwijk weggevoerde en vermoordde Joodse inwoners te herdenken. Door middel van het plaatsen van een 'Stolpersteine' in de straat of stoep voor het huis, waar deze mensen woonden. Een herinnering aan hen die tijdens WO II zijn weggevoerd uit Steenwijk en zijn omgekomen in de kampen van de nazi's. De Sjoa.

Stolpersteine of te wel struikelstenen worden al sinds 2003 overal in Europa gelegd. De kunstenaar Günther Demnig is hier aan begonnen als een kunstproject. Geboren in 1947 in Berlijn ging hij na de kunstacademie zich steeds meer toeleggen op acties in de openbare ruimte. Zoals in 1994 verschenen van hem teksten in het straatbeeld, in de weg, over de verdwijning van duizenden Roma's en Sinti.

De eerste Stolpersteine verschijnt in 1996.

Zijn drijfveer was en is nog steeds: 'Een mens is pas vergeten als zijn naam is vergeten'. En zo ontwierp hij de blokvormige keitjes van 10 x 10 cm. met daarop een koperen plaatje waarin de naam, geboortedatum, datum van deportatie en datum van overlijden zijn gestanst. De tekst begint met: 'hier woonde.' Struikelstenen noemde hij ze omdat de voorbijganger er figuurlijk over struikelt 'met je hoofd en hart' en je moet bukken om de tekst te lezen. Je maakt als het ware een buiging voor deze vermoordde, voor deze omgekomen mens.

Alleen al in Europa zijn tot nu toe al zo'n 20.000 struikelstenen geplaatst, tot in Oekraïne toe. In Nederland zijn er 111 steden waar struikelstenen liggen.

In Steenwijk zijn in totaal 52 Joodse inwoners weggevoerd, vermoord of hebben zelfmoord gepleegd. Jan van Rossum heeft in zijn prachtige boek *51 Portretten*, de vermoorde joden van Steenwijk uit de schaduw gehaald. Wij hebben bij ons voorbereidend werk daar heel veel aangehad. Ook de Gemeente Steenwijkerland was zeer behulpzaam en heeft ons alle medewerking toegezegd.

Günther Demnig maakt de stenen zelf en legt ze ook. Soms heeft hij daarbij hulp. Omdat er op steeds meer plaatsen mensen actief zijn om de herinneringen aan hun verdwenen stadsgenoten levend te houden, is de tijd die hij heeft om ze te plaatsen gelimiteerd. Nog steeds wil hij ze zelf zoveel mogelijk leggen, maar ervaart ook dat het bijna een onmogelijke opgave is.

De stichting Stolpersteine/Struikelstenen Steenwijk, nog geen jaar bezig, heeft het geld voor het leggen van de 52 stenen bijeen. Door donaties van verenigingen en particulieren, en de adoptie van stenen door scholen en individuen, is ons doel bijna bereikt. We hopen dan ook in de komende jaren stapsgewijs de struikelstenen te kunnen gaan leggen en zullen u daarbij zeker op de hoogte houden.

Ben Jurna